SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1240

av Erik Ottoson (M)

Förvaltningen av den svenska vargstammen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta de åtgärder som krävs för att riksdagens beslut och mening avseende vargstammens storlek även ska tillämpas av ansvariga myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att vidta åtgärder för att de län som är särskilt hårt drabbade av koncentrerade vargstammar ska få en ökad möjlighet till licensjakt i syfte att begränsa vargskadorna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta initiativ till att ge länsstyrelserna i uppdrag att besluta om skyddsjakt på oskygga vargindivider i syfte att minska framtida skador från varg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska jakten förenar kulturarv med praktisk viltförvaltning. Hundratusentals människor bidrar med miljontals obetalda arbetstimmar för att vårda viltstammar, förebygga skador och bevara biologisk mångfald. Samtidigt ger jakten rekreation och tillgång till nyttigt, miljövänligt kött och andra viltprodukter. Den frihet som präglar svensk jaktlagstiftning förutsätter det stora ansvar som den svenska jägarkåren tar.

Förvaltningen av varg väcker återkommande debatt. Riksdagen godkände 2013 propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (2012/13:191), där referensvärdet angavs till 170–270 vargar. Ett referensvärde är den lägsta nivå som krävs för gynnsam bevarandestatus, inte ett mål eller en övre gräns. Sverige rapporterade 2025 nivån 170 till EU. Den 31 juli 2026 beslutade regeringen i stället om 220 individer, vilket Naturvårdsverket har meddelat kommissionen. Verket fastställde den 1 oktober 2026 miniminivåerna till 160 i det mellersta och 60 i det södra rovdjursförvaltningsområdet, alltså totalt 220. Inventeringen vintern 2025/26 uppskattade populationen i Sverige till omkring 355 vargar. Regeringen har uppgett att EU-kommissionen har ifrågasatt det vetenskapliga underlaget för den svenska nivån.

Den geografiska fördelningen måste också beaktas. När stammen koncentreras till några få län blir konsekvenserna för djurhållning, hundägare och jägare alltför stora. En nationell förvaltning kan inte rimligen låta ett fåtal län bära en oproportionerlig börda. Regeringens myndighetsstyrning behöver möta detta genom att möjligheterna till licensjakt ökar där koncentrationen och skadorna är särskilt omfattande.

Beslut och utredningsarbete pågår. I oktober 2026 beslutade länsstyrelserna om licensjakt för vintern 2027 på sammanlagt 72 vargar. Efter återkommande angrepp på tamdjur tillät Länsstyrelsen i Halland också skyddsjakt 7–21 oktober 2026. Därutöver har regeringen gett en utredare i uppdrag att se över jaktförordningen, föreslå större möjligheter att döda varg till skydd för jakthundar och analysera ett förbättrat skydd för tamdjur. Insatserna är betydelsefulla, men utrymmet att anpassa jakten i de hårdast drabbade länen behöver fortfarande öka. Även arbetet för skyggare vargar behöver föras vidare.

Jakten behövs både för att reglera stammen och för att begränsa skadorna. Förvaltningen gäller emellertid inte enbart antalet vargar utan också vilka individer som fälls. Utgångspunkten är att jakt gör vilt skyggare för människor. Länsstyrelserna bör därför få i uppdrag att besluta om skyddsjakt på oskygga individer för att förebygga kommande vargskador.

Erik Ottoson (M)